

se hranice pro vyšší sazbu daně z příjmu fyzických osob sníží ze čtyřnásobku na trojnásobek průměrné mzdy. Mzdy a platy pod touto hranicí se daní 15procentní sazbou, nad ní pak 23procentní. Tento daňově progresivní prvek podle expertů povede ke vzniku zvláštního příjmového pásma, v němž budou příjmy podléhat vyšším odvodům než v pásmech pod i nad touto hranicí.

„V intervalu mezi čtyřnásobkem a trojnásobkem průměrné mzdy budete platit zvýšené pojistné i daň, přičemž v tom dalším pásmu nad čtyřnásobkem průměrné mzdy už neplatíte vyšší pojistné,“ říká Pertold. „Tento dodatečný výběr daně bude podle našich odhadů tři až čtyři miliardy, protože zaměstnanců se mzdou nad 120 tisíc korun zase tolik není. A další otázka je, jestli je to bude motivovat k přechodu na OSVČ a podobně,“ domnívá se.

Celkem 13 miliard korun by mělo do systému přinést znovuzavedení zaměstnanci placeného nemocenského pojištění. To bylo zrušeno v roce 2009, podle vlády šlo ale o nesystémový krok. Od příštího roku by tedy měli zaměstnanci platit 0,6 procenta z vyměřovacího základu pro daň z příjmu. Tento odvod dopadne na všechny bez ohledu na výši příjmu. „Znovuzavedení nemocenského dopadne i na nejnižší příjmové skupiny. Z čistě ekonomického hlediska by byl nejlepší návrat karenční doby. Ať si to vyřeší zaměstnavatelé a dají zaměstnancům ty takzvané sick days. Ty už stejně nabízejí skoro všichni,“ domnívá se Jana Matesová.

Víno, pivo, voda, hazard

Vedle zmíněných opatření počítá vláda s dalšími příjmy ve výši téměř jedenáct miliard plynoucích ze zvýšení spotřební daně na líh, tabák a hazard. V přípravě je přitom novela zákona o dani z hazardních her, která naopak daně z některých typů her, zejména z loterií, snižovala a zvyšovala daň z kurzových sázek. V současnosti je v připomínkovém řízení na ministerstvech, podle informací týdeníku Euro ji ale vláda stáhne, protože konsolidační balíček daně z hazardních her buď ponechává v současné výši, nebo zvyšuje.

Dalších 9,3 miliardy korun by mělo přinést velmi diskutované navýšení daně z nemovitosti a 7,6 miliardy pak odstranění různých daňových výjimek. Vláda naopak nevyužila příležitost odstranit výjimku pro tiché víno. Z něj se v Česku neplatí spotřební daň, přestože domácí spotřebu vína pokrývá zhruba ze třetí čtvrtin dovoz. Z daňové úlevy tak mají relativně větší prospěch zahraniční výrobci a dovozci vína do Česka.

Premiér Fiala při zdůvodnění zachování výjimek argumentoval skutečností, že víno je od spotřební daně osvobozeno ve všech evropských vinařských zemích. To ale podle Filipa Pertolda neobstojí. „Kdybych byl politik, měl bych

Vládní opatření ke konsolidaci veřejných financí

(v mld. Kč)

Výdaje	78,3
dotace	54,4
provoz státu	11,2
platy ve veřejném sektoru	9,7
ostatní výdaje	3
Příjmy	69,2
zvýšení korporátní daně	22
zavedení nemocenského	13
zvýšení daně z nemovitosti	9,3
zrušení daňových výjimek	7,6
odvody OSVČ	7,5
zvýšení daně z tabáku	5,9
zvýšení daně z hazardu	3,9
úprava daně z příjmu fyzických osob	2,7
odvody z dohod o provedení práce	2
zvýšení spotřební daně z líhu	1,1
ostatní příjmy	-1,7
úprava sazeb DPH	-4,1

ZDROJ: MF ČR

velký morální problém stoupnout si před lidi a říct, ‚já vám zvednu daně, ale čtyři miliardy nechám vinařům‘. To je podle mě morálně těžko obhajitelné,“ tvrdí.

Další nelogičnosti nechali autoři balíčku u úpravy daně z přidané hodnoty. Vyšší, 21procentní sazbou chce vláda danit noviny, zatímco časopisy by měly spadnout do té snížené, 12procentní. Do vyšší sazby pak zase vláda přeřadila například balenou vodu. V této souvislosti je také pozoruhodné zvýšení sazby DPH na točené pivo, proti kterému protestují pivovarníci i hospodští. Zdraží tedy pivo, lihoviny i balená voda, ale víno zůstane bez spotřební daně.

Šetřit a škrtat

Zatímco u nových příjmů je plán poměrně detailní, u škrtnů vláda pouze oznámila, ve kterých resortech chce zrušit dotace a kolik chce ušetřit na provozu a platech na ministerstvech. „Daně jsou specifické a výdaje velmi obecné a plošné. Buď to vláda ví a neřekne, nebo nikdo neví, kde ty výdaje budou škrtat,“ říká Petr Janský. Z více než 78 miliard korun, o které chce vláda v příštích dvou letech snížit výdaje státního rozpočtu, má jít 54,4 miliardy z národních dotací a necelých 20 miliard z výdajů na chod státu. Zatím ale není jasné, jaké dotace se budou škrtat nebo omezovat.

„Já nepotřebuji, aby od zítřka všichni, kteří doteď peníze inkasovali, chodili do médií, mezi poslance a senátory a přesvědčovali je, že je to špatně,“ odpověděl ministr financí Zbyněk Stanjura Radiožurnálu na otázku, které dotační programy se budou krátit. Na výši úspor přitom závisí celkový úspěch konsolidačního balíčku. Zajímavé bude také sledovat šetření na jednotlivých ministerstvech. Ta dostala za úkol ušetřit pět procent provozních údajů a zároveň snížit finanční prostředky na platy ve státní sféře o dvě procenta „v návaznosti na snižování agend státu“, jak uvádí vládní materiál k reformám.

Ani v tomto bodě ale zatím není jasné, které státní agendy chce vláda omezit nebo zrušit. „Já bych raději viděl, aby vláda identifikovala agendy, které zruší. Místo toho ale máme tupé škrty. Nejsou ale velkého rozsahu, takže to nevidím zas tak kriticky,“ poznamenává Petr Janský. A dodává: „Chci především funkční stát a spíš se obávám, kde budeme brát peníze na IT odborníky a špičkové úředníky, bez kterých to nepůjde.“ ●